

PÄÄTÖS

Nro 279/2013/2

Dnro ESAVI/69/04.09/2013

Annettu julkipanon jälkeen

16.12.2013

ASIA Myllyjoen entisten kalankasvatusaltaiden purku ja alueen kalataloudellinen kunnostaminen, Lohja

HAKIJA Nummijärven osakaskunta

HAKEMUKSEN VIREILLETULO

Nummijärven osakaskunta on 3.5.2013 Etelä-Suomen aluehallintovirastoon toimittamassaan ja myöhemmin täydentämässään hakemuksessa pyytänyt vesilain mukaista lupaa Myllyjoen entisten kalankasvatusaltaiden purkuun ja alueen kalataloudelliseen kunnostamiseen laaditun suunnitelman mukaisesti Lohjan kaupungin Nummijärven kylässä Karjalohjalla.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesilain 3 luvun 3 §:n 1 momentin 7) kohta ja 1 luvun 7 §:n 1 momentti

LUPAHAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Yleiskuvaus hankkeesta Lohjan kaupungin Nummijärven kylässä Karjalohjalla sijaitsevan Myllyjoen varteen 1960-luvun alussa rakennetut kalankasvatusaltaat ovat vuonna 1976 päättyneen kalankasvatuksen jälkeen jääneet purkamatta ja huomiota vaille. Altailla ei ole vesilain mukaista lupaa. Runsaan hehtaarin suurinen altaiden alue sivu-uomineen on käyttämätön ja kasvaa leppää, koivua ja pajukkoa. Vesi virtaa edelleen vanhoja kaivettuja kanavia ja puroja pitkin mutta rakenteiden lahoamisen ja sortumisen takia hallitsemattomasti. Alue on vaarallinen ihmisille ja eläimille. Alueelta huuhtoutuu todennäköisesti edelleen ravinteita Myllyjokeen ja siitä alapuoliseen vesistöön.

Hankkeen tarkoituksena on purkaa vanhat altaat siten, etteivät altaiden ravinteikkaat pohjasedimentit pääse Myllyjokeen, sekä siistiä ja maisemoida alue kauniiksi ja turvalliseksi ja muodostaa uutta avovesialuetta. Lisäksi joen luonnonvaraisen taimenkannan elinolosuhteita ja lisääntymismahdollisuuksia edistetään kiveämällä ja sorastamalla kohtia joessa ja kahdessa purossa. Hanke on kansalaisaloitteisiin pohjautuva ympäristön parannushanke eikä hankkeen seurauksena ole tulossa kenellekään taloudellista hyötyä.

Hankealue

Hankealue sijaitsee Lohjan kaupungin Nummijärven kylässä Karjalohjan Myllyjoella pääosin Nummijärven osakaskunnan hallinnoimalla yhteisellä vesialueella RN:o 876:1 ja siihen kuuluvalla vesijättömaalla. Osa altaiden, rakennelmien ja toimenpiteiden alueesta sijaitsee kiinteistöjen Mäkelä RN:o 4:2, Kirjoranta RN:o 4:45 ja Torpinpelto RN:o 4:85 alueilla, joiden omistaja on antanut kirjallisen suostumuksensa hankkeelle ja syntyvien massojen läjitykselle hänen kiinteistöjensä maa-alueille. Myös hankkeen lähialueen kiinteistöjen omistajat ovat antaneet kirjalliset suostumukset hankkeelle.

Vesistötiedot

Myllyjoki kuuluu Kiskonjoen–Perniönjoen vesistöalueeseen (24). Myllyjoen yläpuolinen valuma-alue on noin 100 km². Myllyjoki laskee Enäjärvestä Nummijärveen. Enäjärven pinta-ala on noin 12,7 km², keskisyvyys 5,14 m ja suurin syvyys 19,57 m. Nummijärven pinta-ala on noin 1,5 km², keskisyvyys 5,05 m ja suurin syvyys 15,15 m.

Myllyjoen leveys vaihtelee ja on leveimmillään noin 10 m. Vedenkorkeuden vaihteluväli on suurimmillaan 75 cm erityisen kuivana kesänä. Myllyjoen vedenkorkeudesta ei ole pitkäaikaista seurantaa, mutta joen vedenkorkeutta on seurattu joulukuusta 2011 alkaen hankealueen alapuolella. Niiden tietojen perusteella hankealueella tavanomainen kevättulvakorkeus on $N_{60} +50,15$ m ja ylin vedenkorkeus $+50,40$ m sekä kuivan kesän alin vedenkorkeus $+49,65$ m. Myllyjoen virtaamat yläjuoksulla Enäjärven luusuaassa on arvioitu seuraaviksi:

Ylivirtaama (HQ _{1/20})	3,8 m ³ /s
Keskiylivirtaama (MHQ)	2,3 m ³ /s
Keskivirtaama (MQ)	1,0 m ³ /s
Keskialivirtaama (MNQ)	0,25 m ³ /s
Alivirtaama (NQ _{1/20})	0,15 m ³ /s

Hankealue on hyvin tasaista ja putousta alueen yläpäästä alapäähän on 27 cm kokonaispituuden ollessa noin 200 m. Vanhat kalankasvatusaltaat ovat pääosin täyttyneet ja liejuuntuneet. Altaiden välppä- ym. rakenteet ovat osittain sortuneet. Virtaavien uomien pohja-aines on hankealueella hiekkaa.

Myllyjoki on osa Kiskonjoen kanoottireittiä ja kanoottiliikennettä on kesällä jonkin verran.

Vedenlaatu

Myllyjoen vedenlaatu soveltuu taimenen lisääntymiseen ja joessa esiintyy kivisimpua, jota esiintyy hapekkaissa hyvälaatuisissa vesistöissä. Kalankasvatuksen ravinnepäästöt ovat rehevöittäneet alapuolella olevaa Kortelampea ja Nummijärveä. Nykyään tulvavesi nousee kalankasvatusaltaihin aiheuttaen yhä ravinnepäästöjä. Nummijärvi luokitellaan keskireheväksi kokonaisfosforin vaihdellessa välillä 15–25 µg/l.

Kalatalous

Myllyjoen kalasto vastaa Nummijärven ja Enäjärven kalakantoja. Joen rapukanta on täplärapua. Joessa elää luonnonvarainen taimenkanta. Lisäksi esiintyy ainakin ahventa, särkeä, haukea, madetta ja kivisimpua.

Hankealueen yläpuolisella Myllyjoen Juvankoskella on tehty sähkökalastuksia vuosina 1994, 2000 ja 2009. Vuonna 2009 saalis oli 150 m:n matkalla 16 kpl 65–95 mm:n pituista taimenta ja mukana oli yksi 200 mm:n pituinen taimen. Lisäksi saaliiksi saatiin 4 ahventa, 5 kivisimppua ja yksi hauki. Saadut taimenet olivat yhtä lukuun ottamatta 0+ -ikäisiä luonnonkudusta peräisin olevia poikasasia. Todennäköisesti nykyinen taimenkanta on peräisin 1990-luvun alkupuolella kalastuskunnan tekemistä taimenen poikasistutuksista. Myöhemmin taimenen istutuksia ei ole tehty. Juvankoskeen on tehty taimenelle kutupaikkoja sorastamalla.

Kasvillisuus ja eläimistö Hakemukseen on liitetty vuonna 2012 tehty luontoselvitys 300 m hankealueen alapuolella Myllyjoella sijaitsevan Kortelammen kasvillisuudesta, eläimistöstä ja linnustosta. Selvityksen maastokäynnillä ei löytynyt erityisesti suojeltavia luontotyyppisiä tai lajeja ja kasvillisuus on tavanomaista. Hankealue ei ole 1960-luvun alussa tapahtuneen kalankasvatusaltaiden rakentamisen jälkeen ollut luonnontilainen.

Suojelualueet Hankkeen vaikutusalueella ei ole Natura 2000 -verkostoon kuuluvia kohteita tai muita suojelualueita eikä luonnonsuojeluasetuksen liitteen 5 mukaisia eläinlajeja.

Hankkeeseen sisältyvät rakenteet, työt ja toimenpiteet

Kalankasvatusaltaiden purku ja alueen maisemointi

Kalankasvatusaltaat on rakennettu 1960-luvun alussa kaivamalla altaat alavaan maastoon ja tekemällä kaivumaista altaiden väliset penkereet. Ennen kalankasvatusaltaiden purkamista veden tulo Myllyjoesta allasalueelle katkaistaan tukkimalla tulevat ja lähtevät purot. Sen jälkeen ruopataan ja kaivetaan altaiden pohjasedimentit, penkereet sekä muut allas- ja uomarakennelmat pitkäpuomikoneella pois. Ruoppaus- ja kaivumassoja tulee yhteensä noin 2 500 m³, josta on altaiden pohjasedimenttejä noin 1 500 m³ ja pengermassoja noin 1 000 m³.

Karkeampi pengeraines käytetään maa-alueeksi muutettavien altaiden täyttöön ja ranta-alueen tasoittamiseen. Täyttöalueiden pinta-ala on noin 1 400 m². Altain ravinnepitoiset pohjasedimentit läjitetään rantapellolle ja muokataan keväällä peltoon. Läjitysten huuhtoutumis- tai sortumisvaaraa ei synny, koska täytöt ulottuvat tulvavesirajan yläpuolelle. Muodostuvan vesialueen syvyydeksi tulee 1,5–2 m. Viimeiseksi muotoillaan purorakennelmat ja lopuksi puretaan alueen erottava penger ja vesi päästetään alueelle.

Hankealue palautuu näillä toimenpiteillä luonnonvaraiseksi. Kaivamalla syntyvää vesialuetta voidaan käyttää virkistyskäyttöön, uimiseen, kalastukseen jne. Se toimii myös kalojen kutualueena ja lintujen pesintäalueena. Rakentamistyöt tehdään talviaikana vuonna 2014 tai 2015 riippuen luvan saannista, rahoituksen järjestämisestä ja talven sääoloista. Töiden kokonaiskustannukset ovat noin 40 000 euroa.

Taimenen lisääntymisalueiden kunnostus

Hakemuksen mukaisilla kunnostustoimenpiteillä edistetään taimenen luonnossa tapahtuvaa poikastuotantoa Myllyjoessa ja kahdessa purossa parantamalla kutupaikkoja ja poikasalueita muun muassa kiveämisellä ja sorastuksella.

Kiveäminen

Kiveämisellä lisätään virtausnopeuden vaihtelua, ohjataan virtaa sekä luodaan suojapaikkoja kaikenikäisten taimenten elinolosuhteiden monipuolistamiseksi. Kiveämisellä lisätään myös karikkeen pidätyskykyä pohjaeläimistön elinolosuhteiden ja samalla taimenen poikasten ravintotilanteen parantamiseksi. Savipohjaisissa uomissa kiveämisellä stabilisoidaan pohjaa ja tuetaan sorapaikkoja. Kiveämisessä käytetään erikokoisia kiviä ja kiviryhmiä, joiden välille jätetään kiveämättömiä alueita, jotta koskialue monipuolistuu ja näyttää mahdollisimman luonnonmukaiselta. Kynnykset ja suisteet tehdään ensin. Jyrkissä uomissa kynnykset lisäävät kosken vesitilavuutta ja monipuolistavat virtausolosuhteita. Kiveämisellä suojataan myös joenpenkkoja syöpyimiseltä varsinkin suisteiden jälkeen ja ulkokaarteissa.

Sorastus

Sorastamalla lisätään koskialueilla lohikalojen lisääntymiseen sopivaa pohja-alueita. Soraa pyritään laittamaan 20–50 cm:n kerros kohtiin, jossa virtausnopeus hiukan kiihtyy ja hapekas vesi pääsee sorapatjan sisään. Sorakon yläpuolelle kaivetaan tarvittaessa syväne, jonka alapäähän sorastus tehdään loivasti nousevaksi kuopan harjalle ja siitä alaspäin virtaus suunnan mukaisesti. Kutusoraksi sopivinta on halkaisijaltaan monipuolinen ja pyöreähkö luonnonsora, jossa ei ole hiekkaa seassa. Soran levittäminen tehdään kiveämistöiden yhteydessä. Tällöin kutualueita ja virtausolosuhteita saadaan parhaiten muokattua niin, että sora pysyy mahdollisimman hyvin paikallaan ja puhtaana.

Kuopat ja syvänteet

Koski- ja virtapaikoilla olevat kuopat lisäävät vesisyvyyden vaihtelua ja elin tilaa kaikenikäisille taimenille varsinkin talvehtimispaikkoina. Kaivettavien kuoppien syvyys on 40–100 cm ja pinta-ala 1–5 m² ympäristöstä riippuen. Kuoppien yläpuolelle asetetaan vedenalainen kivi tai kiviryhmä tai puinen virranohjain. Veden virtaus pitää kuopan puhtaana ja mahdollisesti syventääkin sitä. Syvänteillä voidaan myös vaikuttaa virran nopeuksiin. Syvänteet tehdään loivareunaisiksi. Ennen kutupaikan tekoa kaivetaan tarvittaessa syväne, jonka alaosalta aloitetaan sorastus. Syväne on myös suojapaikka emokaloille ja toimii poikasten talvehtimissuojana.

Kunnostustoimenpiteet kohteittain

Myllyjoesta kunnostetaan muodostettavan uuden vesialueen pohjoispuolisen saaren sivuilta ja välistä kulkevat uomat. Kivien ja syvänteiden lopulli-

nen paikka päätetään töiden yhteydessä hyödyntäen paikalla valmiina olevia syvänteitä ja kiviä. Sivu-uomissa keskitytään taimenen poikastuotantoon eli uomiin tehdään kutosoraikkoja ja poikaskivikoita vuorotellen. Pääuomaan tehdään kunnostukset laikuttain kolmeen kohtaan. Muu jokialue jätetään nykyiseen tilaan. Kunnostusta tehdessä ei muuteta sivu-uomien ja pääuoman virtaussuhteita eikä pääuoman kiveyksillä estetä melomista jokiuomassa. Kunnostustyöt voidaan tehdä samaan aikaan kuin kalankasvatustalaiden purku ja alueen maisemointi.

Hankkeen hyödyt

Hankkeen seurauksena Myllyjoen rannat siistiytyvät ja maisema paranee. Hankkeen hyödyt kohdistuvat entisen kalankasvattamoalueen alapuolisen vesistön alueelle ravinnepäästöjen vähenemisen kautta. Hanke hyödyttää vesistön puhtautta ja virkistyskäyttöä. Hanke vaikuttaa myönteisesti Myllyjoen ja alapuolisen Nummijärven vedenlaatuun, koska tulvahuuhtoumat altaista jäävät pois. Hankealueen turvallisuus parantuu niin ihmisille kuin eläimillekin. Turvallinen ranta-alue mahdollistaa kotieläinten laiduntamisen alueella ja sen seurauksena alueen kasvillisuus pysyy kurissa.

Hoidettua ja kunnostettua aluetta voidaan käyttää myös virkistykseen. Alueella on runsaasti loma-asutusta ja myös pysyvää asutusta. Kaivamalla syntyvää noin 20 aarin vesialuetta voidaan käyttää mm. uimiseen ja kalastukseen. Myllyjoessa esiintyvän luonnonvaraisen taimenen ja muiden virtakutuisten kalojen ja muun eliöstön elinympäristö paranee hankkeen seurauksena. Taimenen lisääntymisaluetta saadaan lisää sivu-uomissa noin 180 puometriä ja Myllyjoessa noin 150 m².

Hankkeen vaikutukset

Hankkeeseen sisältyvät toimenpiteet eivät aiheuta haitallisia muutoksia vesistössä eikä kunnostus muuta virtausolosuhteita. Hanke ei vaikuta vedenkorkeuksiin eikä virtaamiin alueella eikä sen alapuolella. Vedet tulevat virtaamaan jokea ja sivupuroja pitkin entiseen tapaan. Myllyjoessa ilmenee jonkin verran veden samentumista, kun viimeiset suojapenkereet poistetaan ja alue täyttyy vedellä. Töiden aikana työalueella liikkuminen ja masojen siirtäminen aiheuttavat myös veden samentumista. Nämä vaikutukset ovat kuitenkin lyhytaikaisia eivätkä ne aiheuta pysyviä haittoja, joten vesistötarkkailu ei ole tarpeen. Työalueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä ei ole vanhoja patorakenteita tai muita suojeltavia kohteita eikä luontoarvoiltaan arvokkaita kohteita.

Kunnostusten seuranta

Tulvat ja jäät muokkaavat jokiuomaa vuosittain siirtäen soraikkoja ja kivikoita sekä aiheuttaen eroosiota rannoilla. Soraikot voivat myös liettyä kiintoainealumiasta tai levätuotannon seurauksena. Siksi kunnostuskohteet on tarkastettava töitä seuraavina vuosina ja tarvittaessa korjattava. Kunnostettujen koskien kalaston kehitystä tulisi seurata sähkökalastuksin vuosittain tai vähintään joka kolmas vuosi. Kutupesien inventointi ja pesien mittaaminen tulisi ottaa seurantaohjelmaan sekä kalakantojen tilan että kunnostustoimenpiteiden seuraamiseksi.

HAKEMUKSESTA TIEDOTTAMINEN

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 7, 10 ja 11 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Lohjan kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten tekemiseen ja mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 8.7.2013. Kuulutus on erikseen lähetetty asiakirjoista ilmeneville asianosaisille.

Aluehallintovirasto on vesilain 11 luvun 6 §:n mukaisesti pyytänyt hakemuksesta lausunnon Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta sekä kalatalousviranomaiselta, Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta ja Lohjan kaupungilta.

LAUSUNNOT

1) Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut lausuntonaan, että hankkeen vaikutusalueella ei ole luonnonsuojelualueisiin tai -ohjelmiin eikä Natura 2000 -verkostoon kuuluvia kohteita. Alueella ei myöskään ole voimassa olevaa asema- eikä yleiskaavaa.

Hakemuksessa ei ole selvitetty, kuinka suuria ravinnepitoisuuksia altaiden pohjalla olevissa sedimenteissä on ja mikä on riittävä ruoppausvyvyys ravinnepitoisten massojen poistamiseksi. Ravinnepitoisuudet ja niiden jakautuminen eri syvyyksissä tulee selvittää, jotta ruoppausvyvydet voidaan suunnitella riittäviksi. Hakemusta tulee tältä osin tarkentaa, jotta altaiden pohjien sedimenttien ravinteet eivät vapaudu vesistöön, kun ruoppausalue avataan Myllyjokeen. Lisäksi hakijan tulee tarkentaa, kuinka läjitettävien massojen suotovesien hallinta järjestetään. Massat on läjitettävä siten, etteivät ne valu takaisin vesistöön tulvan tai sateen aikana.

Hakemuksessa ei ole esitetty ehdotusta hankkeen vaikutusten tarkkailusta. Hankkeen vaikutusten tarkkailusta työalueen alapuolella työn aikana ja sen jälkeen on määrättävä luvassa. Tarvittaessa vaikutuksia voidaan tarkkailla vastuualueen hyväksymällä tavalla. Kalataloudellinen kunnostus on tehtävä siten, ettei siitä aiheudu muutoksia Myllyjoen vedenkorkeuksiin eikä virtaamiin.

Jos edellä esitetyt lisäselvitykset eivät osoita hankkeen aiheuttavan haitallisia seurauksia, lupa hankkeelle voidaan myöntää tavanomaisin lupamääräyksiin.

2) Lohjan kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta on todennut lausuntonaan, että lautakunta pitää hyvänä entisen kalankasvatusalueen kunnostamisella saavutettavia positiivisia vaikutuksia luonnonvaraisen taimenkannan elinolosuhteisiin sekä alueen virkistyskäyttöarvoihin.

Lautakunta on kuitenkin ilmaissut huolensa alueen kunnostamisen aikaisien toimenpiteiden vaikutuksesta alapuolisen vesistön vedenlaatuun. Altaiden pohjasta ruopattavasta ja rantapelloille levitettävästä lietteestä saattaa aiheutua ravinne- ja kiintoainepäästöjä jokeen. Suoraan pelloille levitetty

vesipitoinen liete voi valua takaisin allasalueelle tai suoraan jokeen sulamisvesien ja sateen mukana. Lautakunta on katsonut, että hakijan tulee täydentää hakemustaan tarkennetulla selvityksellä niistä toimenpiteistä, joilla altaiden purkamisen aikaiset ravinne- ja kiintoainepäästöt jokeen estetään.

Päästöjen estämiseksi altaista ruopattava liete tulee läjittää siten, että siitä ei aiheudu valumia jokeen. Liete voidaan sijoittaa esimerkiksi pelloille tulvarajan yläpuolelle muokattaviin selkeytysaltaisiin, jossa kiintoaine ja siihen sitoutuneet ravinteet laskeutuvat altaan pohjalle ja pinnalle jäävä vesi ohjautuu puhtaampana suodatuspadon yli jokeen. Lopuksi ruoppausmassa voidaan tasoittaa ja muokata peltoon. Lautakunta on katsonut, että hakijan tulee lisäksi seurata toimenpidealueen alapuolisen vesistön vedenlaatua ennen altaiden purkamista, purkamisen aikana sekä välittömästi purkutöiden päättymisen jälkeen. Mikäli veden laadussa on havaittavissa ongelmia, hakijan on ryhdyttävä välittömiin toimiin niiden korjaamiseksi.

Töiden aloittamisesta ja lopettamisesta tulee ilmoittaa Lohjan ympäristöviranomaiselle.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Asiassa ei ole toimitettu aluehallintovirastoon muistutuksia tai mielipiteitä.

HAKIJAN SELITYS

Aluehallintovirasto on varannut hakijalle tilaisuuden antaa selitys annettujen lausuntojen johdosta. Hakija on 29.8.2013 aluehallintovirastoon toimittamassaan selityksessä ja lisäselvityksessä todennut, että jokiveden pääsy allasalueelle tukitaan hyvissä ajoin ennen kaivutyön aloitusta. Joen ja uuden vesialueen välinen maa-aines poistetaan viimeisenä, kun muu kaivutyö on tehty. Varsinainen kaivutyö tehdään talviaikana.

Altaiden pohjaliete poistetaan kaivinkoneella (ei imuruoppaus) ja nostetaan suoraan dumpperiin, joka vie massan läjitysalueelle. Pohjalietteen (noin 1 500 m³) läjityspaikalle tehdään ennakkoon rantaniityn pintamaista altaiden puolelle ja sivuille noin metrin korkuinen valli, jonka tarkoitus on estää suoto- ja sadeveden takaisinvaluminen allasalueelle. Toiselta sivulta peltoalue on loivaa rinnettä ja muodostaa näin esteen valumille.

Allasalueen ja läjitysalueen väliin jää noin 10 m:n levyinen tasainen rantaniitty. Läjitysalue on laajuudeltaan noin 3 000 m² ja se on kokonaisuudessaan tulvavesien yläpuolella. Vallin sisäpuolelle reuna-alueille jätetään läjittämätön alue, johon suoto- ja sadevedet erottuvat ja jossa ne saavat imeytyä maahan ja haihtua. Alueen sijainti on esitetty selityksen liitteessä. Massa levitetään ja muokataan viereiseen peltoon, josta muodostuu laiduntamiseen tarkoitettu nurmialue. Lopuksi levitetään patopenkat takaisin peltoalueelle.

Kalankasvatusaltaiden rakentamissuunnitelmaa ei ole säilynyt, mikäli sellaista on ollutkaan. Ohjenuorana rakentamisessa ja kalankasvatuksessa on ollut kasvattajan jäämistöstä löydyntynyt omistuskirjoituksella varustettu kir-

ja *Lohenkasvattajan opas, Lohikalojen lammikkoviljely, Erkki Halme ja Viljo Orpana, WS Porvoo 1963*. Kalankasvatusaltaiden syvyys on kohteessa maksimissaan 1,0–1,5 m, ja tarkoitus on ruopata alue 2 metriin asti, jolloin pohjasedimentit tulevat varmasti poistettua. Tällä hetkellä altaissa on kasvatusvaiheen viimeiset pohjasakat ja päälle on vuosien saatossa kertynyt joen tuomaa tavaraa ja sen päälle on muodostunut kasvujuurakko.

Vahvistus altaiden syvyyteen ja muuhunkin kasvatustoimintaan liittyviin asioihin saatiin kasvatusyrittäjällä kesätöissä 1960 luvulta aina vuoteen 1974 asti olleelta henkilöltä. Hän vahvisti altaiden syvyyden olleen vajaasta metrillä 1,5 metriin. Uutena tietona ilmeni, että vedenkorkeus altaissa pysytettiin pitämään jonkin verran joen pintaa ylempänä, joten nykyisestä patoamattomasta tasosta altaiden pohja on noin 0,8–1,3 m. Sama henkilö kertoi myös, että altaat ovat kasvatuksen aikana siivoutuneet kalojen jätöksistä ja rehujäämistä siinä vaiheessa, kun allas tyhjennettiin kaloista. Pohjaliete sekoittui tyhjennysmyllerryksessä allasveteen ja samentunut vesi valui Myllyjokeen.

Edellä sanotun perusteella hakija on katsonut, ettei Uudenmaan ELY-keskuksen vaatimalla suhteellisen kalliilla (1 800–2 000 euroa) ravinnepitoisuus selvityksellä saavuteta kaivussyvyyden määrittelyssä mitään hyötyä. Kaivussyvyyden ollessa suunnitelman mukainen saadaan kaikki ravinnepitoiset pohjasedimentit poistettua eikä ravinteiden huuhtoutumista ruoppauksen jälkeen mainittavasti tapahdu.

Hakija on keskustellut edellä sanotuista ratkaisuista Uudenmaan ELY-keskuksen edustajan kanssa ja vastauksessaan 26.8.2013 hän on todennut, että olisi kuitenkin hyvä tietää, millaista tavaraa altaiden pohjalla on ja kuinka syvällä. Lisäksi hän on kysynyt, miten allassyvyys on selvitetty ja miten altaiden puhtaanapito on hoidettu. Tässä hakija on viitannut em. kasvatusoppaan mitoitusohjeisiin ja kalankasvatustöissä mukana olleen em. henkilön kokemuksiin.

Hankkeen vaikutuksia alapuoliseen vesistöön tarkkaillaan Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Nummijärven osakaskunnalle luvan Myllyjoen entisten kalankasvatusaltaiden ja niihin liittyvien rakennelmien purkuun ja alueen maisemointiin sekä alueen kalataloudelliseen kunnostamiseen hakemuksen ja siihen liitetyn suunnitelman sekä 16.5.2013 päivättyjen suunnitelmapiirustuksen (mittakaava 1:500) ja leikkauspiirustuksen (mittakaava 1:100) mukaisesti Lohjan kaupungin Nummijärven kylässä Karjalohjalla.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaan korvattavaa edunmenetystä.

Luvan saajan on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

Töiden suorittaminen ja rakenteiden kunnossapito

1) Ruoppaus-, kaivu- ja rakennustyöt on tehtävä mahdollisimman yhtäjaksoisesti vesistön virkistyskäyttökauden ulkopuolella ja siten, että töistä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa ja häiriötä vesistölle ja sen käytölle. Kalataloudellinen kunnostaminen on tehtävä siten, että siitä ei aiheudu muutoksia Myllyjoen vedenkorkeuksiin tai virtaamiin.

2) Kalankasvatusaltaiden täytöistä ja ranta-alueen tasoittamisesta yli jäävät kaivu- ja ruoppausmassat on läjitettävä sellaisille maa-alueille, joiden omistajien kanssa on siitä sovittu. Läjitykset on tehtävä siten, että massat eivät pääse valumaan vesistöön myöskään tulvan tai sateen aikana, minkä varmistamiseksi läjitysalueet on pengerrerrettävä 12.8.2013 päivätyn piirustuksen (mittakaava 1:500 ja 1:100) mukaisesti. Massojen kuivuttua soveltuvat massat levitetään ja muokataan alueen omistajan kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti peltoon ja muut läjitysalueet tasataan ja maisemoidaan alueen käyttöön ja ympäristöön sopivalla tavalla.

3) Jos töitä tehdään vesialueen ollessa jäässä, on ne kohdat, joissa jäätä on rikottu tai jään kantavuus on huonontunut, merkittävä asianmukaisesti.

4) Luvan saajan on ennen töiden aloittamista selvittävä alueella mahdollisesti olevat johdot ja kaapelit. Työt on toteutettava niitä vaurioittamatta.

5) Töiden päätyttyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.

6) Luvan saajan on pidettävä rakenteet ja kunnostuskohteet asianmukaisessa kunnossa.

Edunmenetykset

7) Luvan saajan on korvattava töistä välittömästi aiheutuva edunmenetys viipymättä asianomaiselle edunmenettäjälle. Jos tästä hankkeesta aiheutuu edunmenetys, jota lupaa myönnettäessä ei ole ennakoitu ja josta luvan saaja on vesilain säännösten mukaisesti vastuussa, eikä asiasta sovita, voidaan edunmenetyksestä vaatia tämän päätöksen estämättä korvausta hakemuksella aluehallintovirastossa.

Tarkkailu

8) Luvan saajan on tarkkailtava hankkeen vaikutuksia vesistössä töiden aikana ja niiden jälkeen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen hyväksymällä tavalla. Ehdotus tarkkailusuunnitelmaksi on toimitettava vastuualueelle hyväksymistä varten hyvissä ajoin ennen töiden aloittamista.

Määräajat ja ilmoitukset

9) Hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä kahden vuoden kuluessa ja hanke on toteutettava olennaisilta osin neljän vuoden kuluessa siitä lukien, kun tämä päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa raukeaa.

10) Töiden aloittamisesta on etukäteen ilmoitettava kirjallisesti Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä tarkoituksenmukaisella tavalla asianomaisille maanomistajille.

11) Töiden valmistumisesta on 60 päivän kuluessa ilmoitettava kirjallisesti Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle sekä Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Perustelut

Hankealue sijaitsee Lohjan kaupungin Nummijärven kylässä Karjalohjan Myllyjoella pääosin Nummijärven osakaskunnan hallinnoimalla yhteisellä vesialueella RN:o 876:1 ja siihen kuuluvalla vesijättömaalla. Osa kalankasvatusalaiden, rakennelmien ja hankkeeseen sisältyvien toimenpiteiden alueesta sijaitsee muiden kiinteistöjen alueilla, joiden omistaja on antanut kirjallisen suostumuksen hankkeelle ja syntyvien massojen läjitykselle hänen kiinteistöjensä maa-alueille. Myös hankkeen lähialueen kiinteistöjen omistajat ovat antaneet kirjalliset suostumukset hankkeelle.

Hankkeen seurauksena Myllyjoen rannat siistiytyvät sekä alueen virkistyskäyttöedellytykset ja maisema paranevat. Ravinnepäästöt alapuoliseen vesistöön vähenevät ja siten Myllyjoen ja alapuolisen Nummijärven vedenlaatu paranee. Myös hankealueen turvallisuus parantuu, sillä alueella on runsaasti loma-asutusta ja pysyvää asutusta. Kaivamalla syntyvää noin 20 aarin vesialuetta voidaan käyttää muun muassa uimiseen ja kalastukseen. Lisäksi Myllyjoessa esiintyvän luonnonvaraisen taimenen ja muiden virtakuistien kalojen ja eliöstön elinympäristö paranee hankkeen seurauksena.

Hankkeen toteuttaminen ei vaikuta Myllyjoen vedenkorkeuksiin eikä virtaamiin hankealueella eikä sen alapuolella. Hankkeeseen sisältyvät kunnostustoimenpiteet eivät myöskään aiheuta haitallisia muutoksia vesistössä. Hankkeen toteuttaminen aiheuttaa vähäistä ja lyhytaikaista veden sedimentumista hankealueen alapuolisessa Myllyjoessa.

Hankkeen vaikutusalueella ei ole luonnonsuojelualueisiin tai -ohjelmiin eikä Natura 2000 -verkostoon kuuluvia kohteita eikä luontoarvoiltaan arvokkaita kohteita. Alueella ei ole voimassa olevaa asema- eikä yleiskaavaa.

Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuoteen 2015 on todettu, että pintavesien tilan parantamisessa pyritään vaikuttamaan erityisesti rehevyyteen ja vesistöjen rakenteeseen, jonka osalta pyritään parantamaan kalojen ja muiden eliöiden elinolosuhteita. Kiskonjoen alueen osalta on mainittu kalojen elinkierron parantamistarve. Kiskonjoen vesimuodostuman ekologinen nykytila on tyydyt-

tävä ja tavoitteena on hyvä tila vuoteen 2015 mennessä. Vesienhoitosuunnitelmaan liittyvässä Varsinais-Suomen pintavesien toimenpideohjelmassa vuoteen 2015 on todettu, että Kiskonjoen alueella ekologisen hyvän tilan tavoite rehevyydelle vaatii jokien fosforikuormituksen vähentämistä 40–65 %:lla ja typpikuormituksen vähentämistä 25 %:lla. Toimenpideohjelmassa on mainittu tavoitteena Kiskonjoen osalta kalataloudellisten kunnostusten toteuttaminen. Hanke on vesienhoitosuunnitelman ja toimenpideohjelman tavoitteiden mukainen.

Lupamääräysten mukaisesti toteutettuna hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin. Edellytykset luvan myöntämiselle ovat siten olemassa.

Sovelletut säännökset Vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2) kohta, 6 §, 7 §, 10 § ja 11 § sekä 11 luvun 21 §

Lausuntoihin vastaaminen

Aluehallintovirasto ottaa lausunnot huomioon luparatkaisusta ja lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla. Lausuntojen johdosta antamansa selityksen yhteydessä hakija on toimittanut riittävät lisäselvitykset lausunnoissa edellytetyistä asioista.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 2 740 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Maksu määräytyy aluehallintovirastojen vuosien 2012 ja 2013 maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) mukaisesti. Asetuksen liitteenä olevan maksutaulukon mukaan vesilain 3 luvun mukaisen ruoppaus- ja vesialueen täyttöä koskevan hakemuksen käsittelystä perittävän maksun suuruus on 2 740 euroa, kun massamäärä on 2 000–4 000 m³ ktr.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Nummijärven osakaskunta

Jäljennös päätöksestä

Lohjan kaupunki

Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue (sähköpostitse)

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri -vastuualueen kalatalousviranomainen (sähköpostitse)

Suomen ympäristökeskus (sähköpostitse)

Ilmoitus päätöksestä

Listan dpoESAVI-69-04-09-2013 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Lohjan kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite Valitusosoitus

Raija Aaltonen

Esko Vähäsöyrinki

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Raija Aaltonen (puheenjohtaja)
ja Esko Vähäsöyrinki (esittelevä jäsen).
EV/tv

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **15.1.2014**.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, hankkeen sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä hankkeen sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteissa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Ratapihantie 9, 00520 Helsinki
postiosoite:	PL 110, 00521 Helsinki
puhelin:	(vaihde) 029 501 6000
fax:	09 6150 0533
sähköposti:	ymparistoluvat.etela@avi.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallinto-viranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.